

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL BAUDŲ UŽ MAŽMENINĖS PREKYBOS ĮMONIŲ NESĄŽININGŲ VEIKSMŲ
DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS SKYRIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO (TAP-21-1706) (TAIS-21-30682(2))**

2021-12-10 Nr. NV-3223

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: nustatyti tvarką, kuri sudarytų sąlygas skirti individualizuotas, veiksmingas, atgrasomas, proporcingas ir prevencinį poveikį turinčias baudas įstatymines nuostatas pažeidusioms mažmeninės prekybos įmonėms.

Esama situacija:

- 2021 m. birželio 17 d. Seimas priėmė Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pakeitimą (įsigaliojo nuo 2021 m. lapkričio 1 d.), kuriuo Vyriausybei pavedė patvirtinti Baudų už Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašą. Įstatymu nustatyta, kad baudos dydžio apskaičiavimo tvarka nustatoma Vyriausybės patvirtintame Baudų už Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos apraše;
- Įstatymuose nustatytos tik maksimalios baudų ribos (už Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo draudžiamus nesąžiningus veiksmus, išskyrus Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatyme nurodytus pažeidimus, mažmeninės prekybos įmonėms skiriama bauda iki 0,7 procento jų praėjusių finansinių metų pardavimo pajamų. Už Nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatyme nurodytus pažeidimus mažmeninės prekybos įmonei skiriama ne didesnė kaip 20 procentų nuo susidariusios pradelstų skolų tiekėjui sumos dydžio bauda).

Esmė:

- nustatyti, kad bazinis baudos dydis apskaičiuojamas, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, trukmę (trumpas, vidutinis, ilgas) ir mastą (nedidelis, vidutinis, didelis). Kiekvienam iš šių pažeidimų apibūdinančių kriterijų nustatomas koeficientas, patenkantis į intervalą nuo 0,22 iki 1,78 imtinai. Pažeidimo pobūdžio koeficientas nustatomas, atsižvelgiant į mažmeninės prekybos įmonės veiksmų agresyvumą (gali pasireikšti kaip grasinimas, spaudimas ir kitos poveikio priemonės), intensyvumą (kaip aktyviai atliko veiksmus, ar tik išsiuntė SMS, ar rašė laiškus, ar kvietėsi į pokalbius bei kaip dažnai tai darė ir panašiai), tai, ar veiksmai buvo įgyvendinti, ir kitas pažeidimo pobūdžiui reikšmingas aplinkybes;
- nustačius bazinį baudos dydį, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Įstatyme nustatytas atsakomybę lengvinančias ir (arba) sunkinančias aplinkybes, vertinamas vienu metu, sudedant konkrečiu atveju aktualius sumažinimo bei padidینimo procentinius dydžius ir po to pritaikant gautą procentinį dydį bazinio baudos dydžio atžvilgiu.

Derinimas:

- derinta su Žemės ūkio, Finansų, Teisingumo ministerijomis, Konkurencijos taryba, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos prekybos įmonių asociacija;
- Žemės ūkio, Finansų ministerijos derino be pastabų. Anot Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, su Teisingumo ministerija ir Konkurencijos taryba suderinta darbo tvarka;
- likusios Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Lietuvos prekybos įmonių asociacijos pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje (*be kita ko, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pažymi, kad Specialiųjų tyrimų tarnybos atitinkamos pastabos bus pakartotinai įvertintos atliekant Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą. Dėl Lietuvos prekybos įmonių asociacijos pastabos, kad nėra proporcinga didelio masto pažeidimu laikyti pažeidimą, taikomą vos dešimtadalio maisto prekių ir gėrimų tiekėjų atžvilgiu, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pažymi, kad sutartys su pažeidžiančiomis tiekėjų interesus nuostatomis nebuvo sudaromos su itin dideliu tiekėjų skaičiumi. Kas savo ruožtu suponuoja, kad tuo atveju, jei būtų padidintos baudų už mastą ribos, tikėtina, kad atliekant tyrimą didelio ar net vidutinio masto pažeidimas niekuomet nebūtų nustatytas ir didieji prekybos tinklai nebūtų atgrasomi nuo nesąžiningų veiksmų tiekėjų atžvilgiu*);
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė pastabų dėl parengtojo projekto tobulinimo.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertimo išvada: atsižvelgiant į tai, kad su poįstatyminio teisės akto projekto priėmimu vėluojama, siūlytina klausimą aptarti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. +37070663789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt